

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΗΜΕΡΙΔΑ

ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΚΑΙΡΙΑ ΤΩΝ ΕΓΚΑΙΝΙΩΝ
ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΣΤΕΓΗΣ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ

«*Το Κέντρον Ερεύνης
της Ελληνικής Λαογραφίας και
η Επιτομία Έρευνας*»

Σάββατο 3 Ιουνίου 2006

Πανεπιστήμιο Αθηνών, Αμφιθέατρο Δρακοπούλου,
Πανεπιστημίου 30

ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ

Το Κέντρον Ερεύνης της Ελληνικής Λαογραφίας της Ακαδημίας Αθηνών (Λαογραφικόν Αρχεῖον, 1918-1966) σύμφωνα με τον εσωτερικό Κανονισμό του αποσκοπεί «εις την περισυλλογὴν πάσης της λαογραφικῆς ὕλης και εἰς την δημοσίευσιν αὐτῆς». Στο Κέντρο ἔχει συγχωνευθεῖ ἀπὸ το 1927 ἡ Εθνικὴ Μουσικὴ Συλλογὴ «προς διάσωσιν και περισυλλογὴν των ἀσμάτων, των χορῶν και των μουσικῶν ὀργάνων του ἑλληνικοῦ λαοῦ». Χειρόγραφα, ηχογραφήσεις (ἀπὸ το 1952), κινηματογραφήσεις (ἀπὸ το 1962), ἀποτυπώσεις, φωτογραφίες, ἀντικείμενα της Μουσικακῆς Συλλογῆς (ἀπὸ το 1938) συγκροτοῦν τὰ Αρχεῖα και τις πολὺτιμες Συλλογές του Κέντρου. Κατὰ την τελευταία δεκαετία με τὴ βοήθεια και της σύγχρονης τεχνολογίας που ἐξασφαλίζουν τὰ ευρωπαϊκὰ προγράμματα (ΕΠΕΑΕΚ, Κοινωνία της Πληροφορίας) καταβάλλεται προσπάθεια για τὴν καλύτερη ὁργάνωση και αξιοποίηση του ἀποθησαυρισμένου υλικοῦ.

Απὸ τὴν πρώτη ἀποστολὴ που πραγματοποιοῖσε το 1919 ὁ Στίλπων Κυριακίδης, πρῶτος Διευθυντὴς του Λαογραφικοῦ Αρχεῖου, στὴν Κομοτηνὴ με μίαν φωτογραφικὴ μηχανή, ἡ ὁποία ἀγοράστηκε για τὸν σκοπὸ αὐτὸ, μέχρι σήμερα, πρὸς ὅλους τοις ἐρευνητὰς ἐξοπλισμένον με φωτογραφικὰς μηχανὰς, κάμερες και συστήματα ηχοληψίας ψηφιακῆς τεχνολογίας πραγματοποιοῦν πολὺήμερες ἐντεταλμένες ἢ σύντομες ἐπ' ευκαιρία ἀποστολές για ἐπιτόπια ἐρευνα, ἔχουν ἀλλάξει πολλὰ τόσο στὴ μεθοδολογία ὅσο και στους προσανατολισμοὺς της ἐρευνας. Συνολικὰ στα ἐνεννὴτα περίπου χρόνια λειτουργίας του Κέντρου Λαογραφίας ἔχουν γίνῃ πάνω ἀπὸ τετρακόσιες ἐντεταλμένες λαογραφικὲς ἀποστολές ἀπὸ ἐρευνητὰς, με διαφορετικὰς θεωρητικὰς προσεγγίσεις και ἰδιαίτερα λαογραφικά - ἐθνογραφικά ἐνδιαφέροντα.

Με τις συστηματικὰς ἐπιτόπιες ἐρευνες και καταγραφές που πραγματοποιοῖ και σήμερα τὸ Κέντρο Λαογραφίας στον ἀγροτικό και ἀστικό χώρο παρακολουθεῖ και μελετὰ τὴν ἐξέλιξη και τὸν μετασχηματισμὸ της νεοελληνικῆς κοινωνίας. Ὡς Εθνικὸ Κέντρο Τεκμηρίωσης του Λαϊκοῦ Πολιτισμοῦ, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ καθαρὰ ἐπιστημονικὸ του ἔργο, ἀποτελεῖ τὴ δεξαμενὴ πληροφόρησης για ἐρευνητὰς διαφορετικῶν ἐπιστημονικῶν κλάδων που χρησιμοποιοῦν τὸ ἀρχεῖο του ἢ προσφεύγουν στις ἐξειδικευμένες γνώσεις των ἐρευνητῶν του.

Η ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ
ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΠΟΛΥΜΕΡΟΥ-ΚΑΜΗΛΑΚΗ

Οργανωτική Επιτροπή
Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμπλάκη
Ανδρομάχη Οικονόμου
Μαριλένα Παπαχριστοφόρου
Ευάγγελος Καραμανές

Μέγας Δωρητής του κτηρίου
Ίδρυμα Λίλιαν Βουδούρη

Δωρητής της αποκατάστασης του κτηρίου
Θεμελιοδομή Α.Ε.

Χορηγός των εκδηλώσεων των εγκαينίων:
S&B Βιομηχανικά Ορυκτά Α.Ε.

ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΗΜΕΡΙΔΑ

«Το Κέντρον Ερεύνης της Ελληνικής Λαογραφίας και
η Επιτόπια Έρευνα»

09:00-09:15 Προσέλευση

09:15-09:30 Προσφωνήσεις

ΠΡΩΙΝΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

09:30-11:15

Προεδρία: Ακαδημαϊκός κ. Πάνος Λιγομενίδης - κ. Δημήτριος Οικονομίδης,
Ομότιμος Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Αθηνών - κ. Γεώργιος Αικατερινίδης,
τ. Διευθυντής Ερευνών, Κέντρο Λαογραφίας

09:30-09:45 Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμπλάκη: Το Κέντρο Λαογραφίας και η
επιτόπια έρευνα

09:45-10:00 Δημήτριος Οικονομίδης: Λαογραφικές αποστολές στην Ηπειρο:
1951-1967

10:00-10:15 Στέφανος Ήμελλος: Η επιτόπια έρευνα στις Κυκλάδες. Κατάθεση
προσωπικής μαρτυρίας

10:15-10:30 Ελευθέριος Αλεξάκης: Από τη συλλογή λαογραφικού υλικού στην
εξειδικευμένη εθνογραφική επιτόπια έρευνα στον ελληνικό ορεινό
χώρο

10:30-10:45 Ελένη Ψυχογιού: Ερευνώντας στην Πελοπόννησο: ταξίδι στον χώρο,
στον χρόνο και στον λόγο

10:45-11:15 Συζήτηση

11:15-11:45 Διάλειμμα

11:45-13:30

*Προεδρία: Ακαδημαϊκός κ. Κωνσταντίνος Δρακάτος – κ. Στέφανος Ήμελλος,
Ομότιμος Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Αθηνών*

11:45-12:00 *Παναγιώτης Καμπλάκης: Επιτόπια έρευνα στη Δυτική και Κεντρική
Μακεδονία στη διάρκεια μιας τριακονταετίας*

12:00-12:15 *Μαρία Ανδρουλάκη: Επιτόπια μουσική έρευνα στα Δωδεκάνησα και
σύγχρονες προοπτικές: το παράδειγμα της Ρόδου*

12:15-12:30 *Ευστάθιος Μακρής: Παραδοσιακή εκκλησιαστική μουσική στα
Επτάνησα*

12:30-12:45 *Ζωή Ρωπαϊτού: Η επιτόπια έρευνα στο νομό Αιτωλοακαρνανίας:
η περίπτωση της επαρχίας Ξηρομέρου*

12:45-13:00 *Μαριλένα Παπαχριστοφόρου: Τρεις εντεταλμένες αποστολές στα
Δωδεκάνησα (2003-2005) και η μελέτη του λαϊκού αφηγηματικού
λόγου*

13:00-13:30 *Συζήτηση*

ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

17:00-18:45

*Προεδρία: Ακαδημαϊκός κ. Μενέλαος Τουρτόγλου - κ. Ελευθέριος Αλεξάκης,
Διευθυντής Ερευνών, Κέντρο Λαογραφίας*

17:00-17:15 *Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμπλάκη: Επιτόπια έρευνα στον
πολυπολιτισμικό χώρο της Θεσσαλίας*

17:15-17:30 *Ανδρομάχη Οικονόμου: Επιτόπια εθνογραφική έρευνα στους
Αρβανίτες της Αττικο-Βοιωτίας*

17:30-17:45 Λουίζα Καραπιδάκη: Επιτόπια έρευνα στην περιοχή Ρεθύμνου Κρήτης

17:45-18:00 Κυριακή Χρυσού: Επιτόπια έρευνα στη Χίο: η εμπειρία της πρώτης καταγραφής

18:00-18:15 Βασιλική Χρυσανθοπούλου: Πολυτοπική και διαχρονική έρευνα στους Καστελλοριζιούς της Περθής Αυστραλίας

18:15-18:45 Συζήτηση

18:45-19:15 Διάλειμμα

19:15-21:15

Προεδρία: Ακαδημαϊκός κ. Κωνσταντίνος Σβολόπουλος - Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμπλάκη, Διευθύντρια Κέντρου Λαογραφίας

19:15 -19:30 Ζωή Αναγνωστοπούλου: Εθνογραφική επιτόπια έρευνα στη Βλάστη Κοζάνης

19:30-19:45 Μιράντα Τερζοπούλου: Έρευνα πεδίου στη Θράκη: ένα πολύ μακρινό ταξίδι

19:45-20:00 Ευάγγελος Καραμανές: Τρεις εντεταλμένες αποστολές στη Διευρυμένη Κοινότητα Ασπροποτάμου του νομού Τρικάλων (2003-2005): η παραγωγή του γραπτού και οπτικοακουστικού υλικού

20:00-20:15 Γεώργιος Αικατερινίδης: Από τις πρώτες προσπάθειες κινηματογράφησης εκφάνσεων του λαϊκού πολιτισμού

20:15-20:45 Προβολή κινηματογραφικών καταγραφών

20:45-21:15 Συζήτηση

Θα ακολουθήσει μουσική εκδήλωση - δεξίωση

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ